

Gorzów Wlkp. 3 listopada 2011r.

NK-I.4131.403.2011:AKop

**Rada Gminy
Zabór**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwał Rady Gminy Zabór z dnia 28 września 2011r. :

- Nr VIII/44/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Czarna
- Nr VIII/45/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Dąbrowa
- Nr VIII/46/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Droszków
- Nr VIII/47/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Łaz
- Nr VIII/48/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Milsko
- Nr VIII/49/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Przytok
- Nr VIII/50/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Tarnawa
- Nr VIII/51/11 w sprawie nadania statutu sołectwu Zabór

Uzasadnienie

W dniu 28 września 2011r. Rada Gminy Zabór podjęła w.w. uchwały, które zostały doręczone organowi nadzoru w dniu 7 października 2011r.

Po dokonaniu analizy prawnej przedmiotowych uchwał organ nadzoru stwierdza, iż istotnie naruszają one prawo, tj. art. 35 ust. 3 pkt 4 oraz art. 36 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Gminy wskazała m.in. przepisy art. 35ust.1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym. Wskazany

przepis stanowi, iż organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami (ust. 1). Statut może przewidywać powołanie jednostki niższego rzędu w ramach jednostki pomocniczej (ust. 2). Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności: 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej, 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej, 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej, 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji, 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (ust.3).

Ustawodawca wskazał zatem w art. 35 ust. 3 w.w. ustawy katalog obligatoryjnych elementów statutu takiej jednostki, przy czym katalog ten ma charakter otwarty, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę zwrotu "w szczególności". Kwestionowane przez organ nadzoru Statuty nie zawierają zakresu zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposobu ich realizacji. Statuty wskazują jedynie kompetencje Zebrania Wiejskiego (§§ 6) oraz obowiązki Sołtysa (§§7). Bezsprzeczne jest jednak to, że w.w. kompetencji oraz obowiązków nie można utożsamiać z zadaniami przekazywanymi jednostce przez gminę oraz sposobem ich realizacji. Jako przykładowe zadania, które mogą być przekazane jednostce przez gminę można wskazać m.in. zachowanie porządku i bezpieczeństwa, rozwój oświaty czy też kultury. Natomiast określenie sposobu realizacji zadań może obejmować wskazywanie hierarchii priorytetów w zakresie realizacji celów i zadań organu jednostki pomocniczej. Może też polegać na wskazaniu konieczności zajęcia się przez organ jednostki pomocniczej pewnymi sprawami.

Pominięcie przez radę gminy obligatoryjnego elementu statutu skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 w.w. ustawy organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Ustawodawca nie przewidział w strukturze organów funkcji

Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Zatem §§ 4 ust. 2 zgodnie z którymi Rada Sołecka wybiera spośród siebie Przewodniczącego oraz §§ 8 ust 3 i 4 określające kompetencje Przewodniczącego Rady Sołeckiej zostały podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej.

Ponadto §§ 15 ust. 1 statutów stanowiące, iż zebranie w sprawie wyborów oraz wyborów uzupełniających Sołtysa i członków Rady Sołeckiej zwołuje Wójt po uzgodnieniu z Radnymi Sołectwa zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa. Rada Sołecka powoływana jest w celu wspomagania działalności sołtysa a nie jako organu opiniującego działania Wójta.

Natomiast §§ 15 ust. 2 statutów stanowiące, iż czynne i bierne prawo wyborcze mają wszyscy mieszkańcy sołectwa, którym przysługuje czynne prawo wyborcze podjęte zostały z naruszeniem prawa. Tryb wyborów sołtysa i rady sołeckiej określony został w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Przepis ten w sposób kompletny reguluje podstawowe zasady prawa wyborczego organów sołectwa. Jednakże podkreślenia wymaga fakt, iż czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze ma nieograniczona liczba kandydatów. Zapisy statutów ograniczają zatem krąg podmiotów legitymujących się biernym prawem wyborczym do stałych mieszkańców sołectw uprawnionych do głosowania (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 4 lutego 2008 r. syg. akt II SA/Op 558/07).

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem organu nadzoru.

Otrzymują:

1. adresat

2. aa.
DYREKTOR

Wydziału Nadzoru i Kontroli

INSPEKTOR

Wydziału Nadzoru i Kontroli

30.10.24

Agnieszka Koprowska

z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Czesław Domalewski
DYREKTOR GENERALNY